

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

 CZV neprané 25 kg.....	8,28 Kč/kg
 OOC neprané 25 kg	9,96 Kč/kg
 Spotřebitelské ceny	15,83 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství

Česká republika

V novém kalendářním roce pokračoval na domácím trhu brambor trend postupného vzrůstu cen. Týkal se všech kategorií cen u této komodity. Někteří producenti s menšími zásobami brambor nechávají tuto produkci pouze svým „stálým zákazníkům“, eventuálně se zaměřují na maloodběratele, u kterých si mohou dovolit prodávat za obchodní ceny. Oproti předvánočnímu období je zřejmé, že mnohým producentům ubyl počet odrůd, které mají k dispozici do obchodního řetězce.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 1. a 2. týdnu roku 2007 takto:

CZV konzumních brambor 8,28 Kč/kg
(proti 50. týdnu 2006 vzestup o 0,56 Kč/kg)
OOC konzumních brambor 9,96 Kč/kg
(proti 50. týdnu 2006 vzestup o 0,55 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor nejčastěji pohybovaly od 6,00 do 10,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Dali, Rosara, Laura a Marabel, které se prodávaly za ceny v rozmezí 6,50 až 10,00 Kč/kg.

Obchodníci prodávali nejvíce konzumní brambory za cenu (OOC) v rozsahu 7,00 – 15,00 Kč/kg.

Spotřebitelské ceny ve 2. týdnu 2007 podle oficiálního šetření ČSÚ vzrostly na hodnotu 15,83 Kč/kg (+0,11 Kč/kg), proti předchozímu období (50. týden 2006) a tento trend, byť ne tak silně, bude zřejmě ještě pokračovat.

V uplynulém období proti 2. týdnu 2006 se CZV zvýšily o 5,37 Kč/kg, SC dokonce meziročně stouply o 8,61 Kč/kg, tedy více než dvojnásobně. OOC se zvýšily o 5,92 Kč/kg.

Evropská unie a svět

Ve všech zemích EU-25 se farmářské ceny brambor na sklonku roku 2006 současně zvyšovaly. Termínované kontrakty k datu duben 2007 na burze v Hannoveru uzavíraly třetí prosincový týden 2006 na hodnotě 404 EUR/t. V zemích EU-5 se vyhouply ceny na trzích brambor v Holandsku na 280 EUR/t, ve Francii na 260 EUR/t, a v Německu na hodnotu 240 EUR/t za konzum. V oblasti škrobových brambor plánuje Evropská komise otočit kvóty na bramborový škrob. Zatím zůstává kvóta stabilní pro marketingový rok 2007-8, i pro období 2008-9 na hodnotě 1 948 761 t, ohodnocení škrobu na 22,25 EUR/t.

Ve **Velké Británii** se pohybovaly ceny brambor na místních trzích v rozsahu 148,79 GBP/t (1.12.06) až 153,04 GBP/t (15.12.06). Ceny všech brambor souhrnem stouply ze 133,11 GBP/t na 138,67 GBP/t ve stejném období.

V **Německu** stoupala před vánocemi průměrná cena producentů konzumních brambor z původních 237,5 EUR/t (12.12.06) na 242,5 EUR/t (pro salátové odrůdy). U polomoučných odrůd cena mírně polevila z 242,1 EUR/t (12.12.) na konečných 240,8 EUR/t (19.12.06). Index hanoverské burzy RMX stoupl z 250 EUR/t (12.12.) na 252 EUR/t (19.12.).

Ve **Francii** se ceny brambor farmářů ustálily těsně před svátky na hodnotě 260 EUR/t, (kalibrace 40/70 mm). U větších hlíz, kalibrace 50/75 mm dosáhla cena hladiny 290 EUR/t. Před rokem tyto ceny dosahovaly 138,75 EUR/t eventuálně 148,75 EUR/t.

Kanadští farmáři si mnou ruce z výborné sezóny. V roce 2006 dosáhli rekordního výnosu 32,2 t/ha (což je o 5,6% více než poslední rekord z roku 2004). Sklidili celkem 5,024 mil. t brambor, v předchozím roce to bylo pouze 4,387 mil. t.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2006

Období zjištění ceny: 2. týden 2007

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	10,00	7,78	-0,06
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,00	9,00	7,67	0,60
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	9,00	7,64	0,20
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,40	10,00	8,30	0,46
MARENA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,40	7,80	7,63	0,10
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,00	8,60	8,08	0,28
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	8,50	7,60	-
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	10,00	7,35	-0,03
VICTORIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,40	10,00	7,80	0,00
OSTATNÍ	B	Neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	10,00	7,75	0,13
LOUPANÉ – balené v PE a přeprava			vakuované	13,00	16,50	14,74	0,32

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2006

Období zjištění ceny 2. týden 2007

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,90	15,00	10,40	1,20
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,60	10,90	9,73	0,19
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,00	10,70	8,88	0,08
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,80	10,90	8,85	-
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,00	11,00	9,50	0,21
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,00	8,40	8,20	-0,64
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,90	11,90	10,31	0,82
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,50	8,80	8,67	-
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,60	10,90	8,74	0,08
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,00	12,80	9,45	-0,03
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,00	15,00	9,43	0,19
LOUPANÉ – balené v PE a přeprava			vakuované	15,00	22,00	17,17	1,01

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu 10.1. 2007

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní Brambory	48.	15,34	14,92	13,60	15,24	15,53	14,81	15,96	12,39	14,78	13,87	15,61	15,44	15,02	13,86	14,74
	49.	15,78	15,49	13,75	15,91	15,36	15,98	16,60	13,22	15,20	15,13	16,16	15,61	15,72	14,27	15,30
	50.	16,07	15,78	15,12	16,46	15,36	15,37	17,10	14,53	14,62	15,38	16,94	16,44	15,99	14,97	15,72
	51.	16,09	15,56	15,46	15,79	15,19	15,37	16,52	14,53	14,95	15,53	16,86	16,48	15,61	15,30	15,66
	1.07	16,96	15,32	15,23	16,02	15,71	15,15	17,36	14,75	15,15	15,79	16,71	16,82	15,94	14,77	15,83

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký,

Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; 27. týden není na ČSÚ k dispozici;

Pramen: ČSÚ

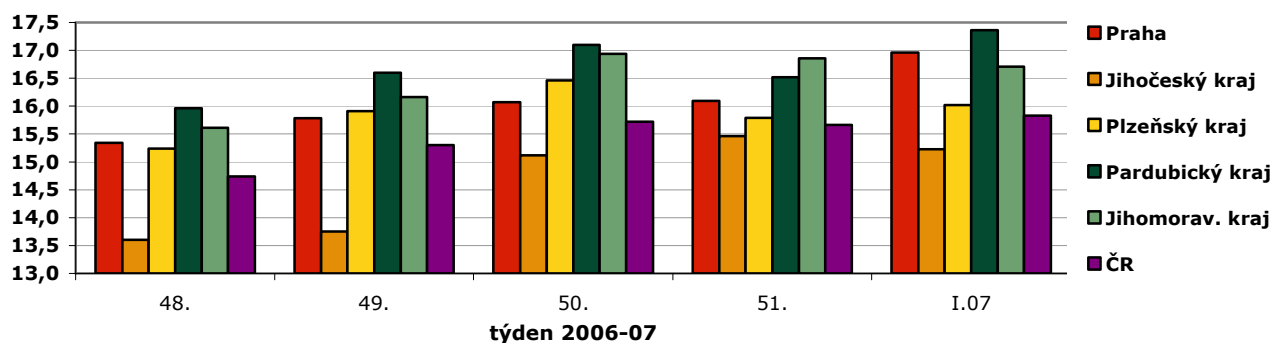
Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2006/2007	2005/2006	2006/2007	2005/2006
44. týden	7,34	2,63	8,60	3,53
46. týden	7,56	2,63	8,60	3,42
48. týden	7,58	2,66	9,24	3,42
50. týden	7,72	2,71	9,41	3,37
2. týden 2007	8,28	2,91	9,96	4,04

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

SC (Kč/kg)

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraníční obchod ČR – dovoz konzumních brambor v listopadu 2006

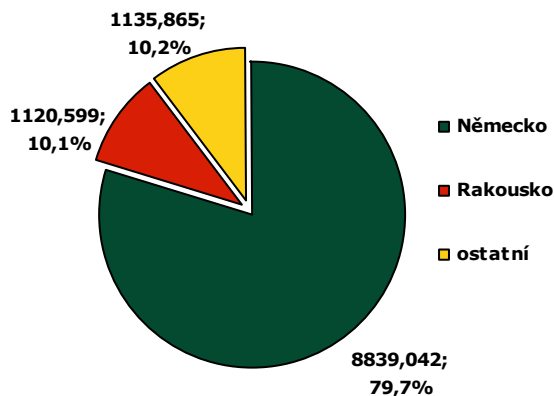
V období 1.–30. 11. 2006 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **dovezeno celkem 11 196,97 t** konzumních brambor (**KN 07019090**). Z tohoto objemu byla největší část – 8 839 t, 80% - dovezena z Německa. Vedle 10% podílu objemu dovozu z Rakouska zbývá stejný díl na všechny ostatní země.

Podrobnější rozčlenění dovozu podle států přináší graf vpravo dole.

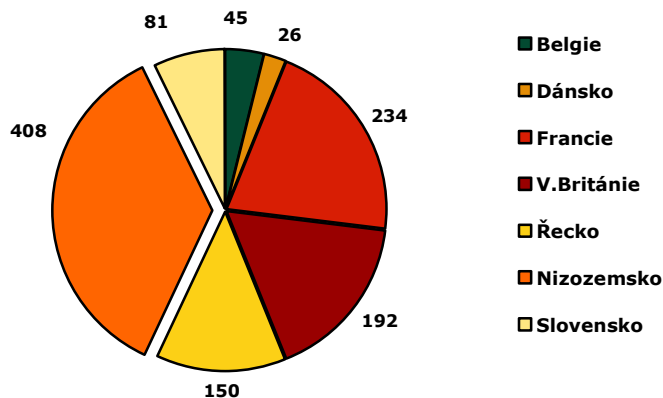
Z tohoto objemu zaujímá největší díl Nizozemí, odkud bylo dovezeno 407,7 t (36% podíl z ostatních zemí) konzumních brambor.

Mezi další dovozní země patřily v tomto období především Francie (234 t), V. Británie (192 t), a také Řecko, odkud se importovalo 150 t brambor. Slovensko se v listopadu dostalo až na 7. pozici s dovozem 81 t komodity.

Dovoz konzumních brambor - KN 07019090 v listopadu 2006 (tuny; %); dovoz celkem: 11 196,97 t

Dovoz konzumních brambor - KN 07019090 v listopadu 2006 (t) ostatní země; celkový dovoz: 11 196,97 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2006

SKK/kg

Ukazatel	AGRIA	MARABEL	ROSARA	Min. cena	Brambory celkem	Max. cena
42. týden	9,34	8,54	9,87	7,98	8,92	10,50
45. týden	11,15	-	-	7,50	8,96	11,80
46. týden	8,84	-	-	7,50	9,66	11,80
47. týden	9,26	9,01	-	7,50	9,59	11,80
48. týden	-	-	-	8,00	9,72	12,00
49. týden	-	-	-	7,50	9,89	12,00
50. týden	-	-	-	8,00	11,28	12,00
51. týden	-	-	-	8,00	13,14	13,50

Poznámka: 25 kg balení;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 2.-4.1. 2007

PLN/kg

Místo, datum	Bronisze		Lublin		Poznaň		Rzeszów		Sandomierz		Wrocław	
	4.1.2007		3.1.2007		4.1.2007		2.1.2007		4.1.2007		4.1.2007	
konzuní brambory	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max
	0,90	1,20	0,70	0,90	1,00	1,08	0,80	0,80	0,83	1,00	0,90	1,00

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE - období 2006

EUR/100 kg

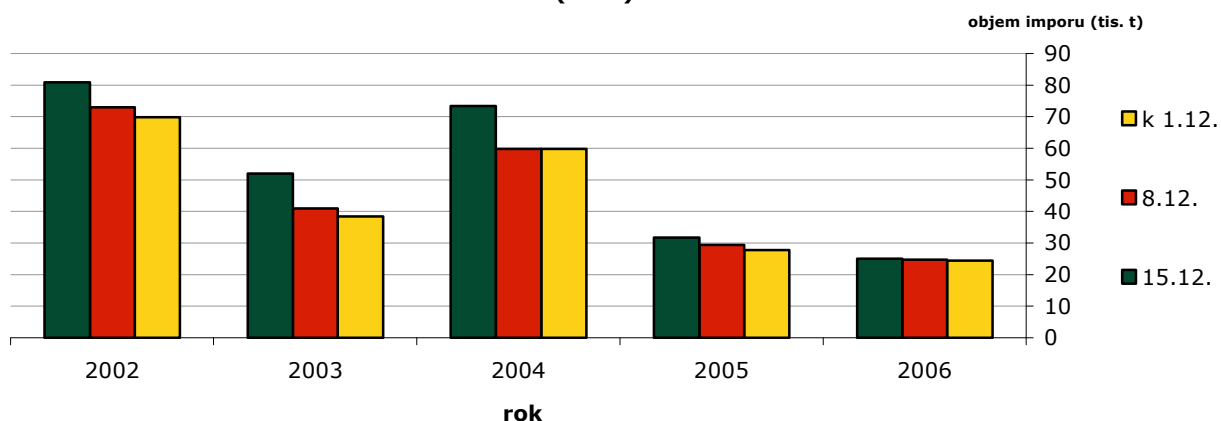
Země	Bulharsko	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Slovensko	ČR
44. týden 2006	-	22,18	21,21	24,36	23,89	25,41	25,89
45. týden 2006	-	22,18	21,67	25,01	23,89	25,22	26,08
46. týden 2006	22,89	22,56	21,92	17,18	24,33	26,69	26,64
47. týden 2006	19,09	22,56	21,92	-	-	26,88	26,76
48. týden 2006	-	23,07	22,04	20,87	25,34	27,21	27,03
49. týden 2006	-	-	23,50	18,42	25,34	27,50	27,03
50. týden 2006	-	23,52	24,21	23,99	25,34	27,03	27,64
51. týden 2006	-	23,52	24,08	25,76	25,34	32,31	27,98

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Velká Británie

Přehled týdenních dovozů konzumních brambor do Velké Británie (tis. t)

Pramen: Potato Markets weekly

Bramborový bod zlomu. Češi patří spolu s Francouzi k bramborovým gurmánům

Tuzemská pole loni poprvé vyprodukovala méně brambor, než Češi za rok snědí. Pozitivní vývoj naopak bramboráři hlásí v pestrosti odrůd nabízených na trhu.

Zemáky, erpele, kobzole, jablůška, zemčátka, krumplice, grule... Brambory mají v českých regionech mnoho jmen. Nejstarší zmínka o bramborách v českých zemích je z roku 1623, kdy prý byly podávány na stole Viléma Slavaty. Ve větším měřítku se u nás začaly pěstovat a požídat od druhé poloviny 18. století, kdy kompenzovaly na talířích nedostatek obilí.

Psala se osmdesátá léta a české země produkovaly ročně několik milionů tun brambor. Hlíz se na polích rodilo tolik, že studenti a učni měli brigády na polích povinné. „Dostávali jsme korunu za košík,“ vzpomíná pražský novinář Petr na rok 1981. „Byl říjen, úžasná zima a my jsme trčeli někde za Chebem, spali ve stodole plné švábů a blech. Většina z nás se snažila nějak sebepoškodit, abychom se dostali domů.“ Neúspěšně si tehdejší učni zkoušeli ublížit horkou vodou nebo kladivem. Podobné vzpomínky mají i další studenti. Například pražský muzikant Jan P. Muchow z bramborové brigády utekl. Ovšem nikoli kvůli nelidským pracovním podmínkám, ale proto, že se v Praze konal poslechový večer o kapele Smiths.

Dnes už na česká pole studenty nikdo nevyhání. Důvody nejsou jen politické: produkce hlíz oblíbených v kuchyni u nás dlouhodobě klesá. V roce 1993 se v tuzemsku sklídilo přes dva miliony tun brambor, v roce 2006 to podle prognózy Českého statistického úřadu bude kolem 660 tisíc tun. Češi přitom za rok snědí o 35 tisíc tun více. Zemědělci se však v posledních letech orientují na

lukrativnější plodiny: například mák. Polí, která jím byla oseta v tradiční bramborářské baště, na Vysočině, od loňska přibýlo o třicet procent. Plochy na pěstování brambor tam naopak o desetinu ubylo. Bramboráři nad vývojem lomí rukama; děsí je i skutečnost, že klesá spotřeba brambor. Zejména mladší ročníky je příliš nevyhledávají. Češi jsou přitom považováni za bramborové „fajnšmekry“. „Češi si spolu s Francouzi vybírají ty nejkvalitnější odrůdy,“ říká Marie Rastochová z firmy Medipo Agras. Tuzemci podle ní vyhledávají především hlízy s pevnou žlutou dužninou a plnou chutí. V sousedním Polsku spotřebitelé preferují bílé moučné brambory, podobné chutě mají Němci. Bílé dužniny dávají přednost také ve Velké Británii nebo Nizozemsku. Nové odrůdy, jichž na trhu přibývá, však mlsní Češi přijímají spíše opatrně - zejména ty s exotickým odstínem. Hlízy modrofialové, jaké má například odrůda British Columbia Blue oceněná na loňském ročníku Země živitelky Zlatým klásem, masový ohlas zatím nezaznamenaly.

„Brambory neobvyklých barev jsou u nás spíše raritou pěstovanou v malých objemech - Češi je berou nejvýše jako experiment a potom se vrátí ke klasice,“ komentuje situaci Rastochová. Větší úspěch tak sklízí kvalitní nové odrůdy žlutého odstínu: to jsou například výpěstky pojmenované Leoni, Ambra nebo Saline.

Bramborových odrůd existuje několik stovek, tuzemští spotřebitelé se však setkají maximálně s několika desítkami. Přibližně polovina tuzemské plochy osazené bramborami je zabraná desítkou nejpopulárnějších odrůd, což jsou Impala, Marabel, Ornella, Dali, Adéla, Saturna, Rosara, Princess, Laura a Dita.

Pokračování na str. 6
Pramen: www.tyden.cz

Německo

Trh konzumních brambor v Německu

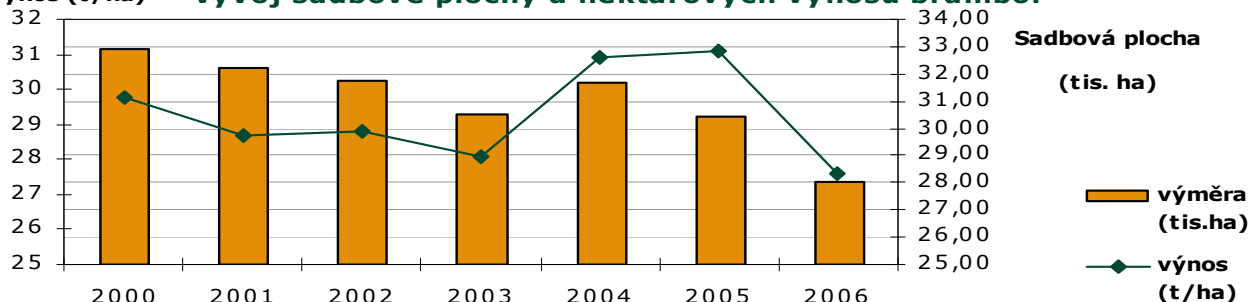
EUR/t

Týdenní ceny producentů konzumních brambor v EUR/t									
Období	třída 1 ¹⁾					třída 2 + 3 ²⁾			
	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04	2002/03	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04
14. listopad	225,0	95,0	41,3	147,5	77,5	216,7	88,3	39,2	128,3
21. listopad	225,0	95,0	42,5	147,5	77,5	219,2	88,3	41,8	126,7
28. listopad	225,0	93,8	41,3	142,5	77,5	220,4	89,2	39,8	123,1
5. prosinec	237,5	93,8	41,3	140,0	77,5	235,0	89,2	40,2	117,1
12. prosinec	237,5	92,5	41,3	136,3	77,5	242,1	89,2	40,2	112,9
19. prosinec	242,5	92,5	41,3	136,3	-	240,8	89,2	40,0	113,1

Poznámka: 1) třída 1 - pevné, lojovité. 2) třída 2+3 polomoučné+moučné.;Pramen: Potato Markets weekly

Švédsko

výnos (t/ha) Vývoj sadbové plochy a hektarových výnosů brambor

Pramen: Potato Markets weekly

Chorvatsko

Ceny konzum. brambor na tržnicích vybraných měst - 1. týden 2007 (1.1.-7.1. 2007)

HRK/kg

místo	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	2,40	2,50	2,00	2,60	3,00	2,50	2,00	2,00
max.	2,40	3,00	2,50	2,60	3,00	3,00	2,00	3,00
průměr	2,40	2,75	2,27	2,60	3,00	2,75	2,00	2,58

Pramen: www.tisup.mps.hr

Maďarsko

Ceny brambor v supermarketech vybraných měst

HUF/1 kg

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
	2.týden 2007				1.týden 2007			
Condor	90	-	80	-	90	120	90	-
Desire	100	-	90	-	90	-	80	90
Cleopatra	-	-	-	-	-	-	-	-
Snow flake	90	-	85	-	-	-	-	-
Daisy	-	-	-	-	-	-	-	-
ostatní	-	100	90	-	-	-	-	-

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech Maďarska; pozn.: „-“ = data nebyla k dispozici;

Pramen: www.akii.hu

Bramborový bod zlomu.

dokončení ze str. 5

Výhodou špičkových odrůd je především to, že si stejné chuťové i vzhledové vlastnosti drží celý rok. Ovšem řečeno obrazně: celých tři sta pětadesát dní vydrží chutná jen málokterá odrůda. Ve spížích restaurací se proto hlízy během roku často střídají. Od června se servírují velmi rané odrůdy, jako jsou oválné Colette, v červenci se z pole svážejí například oblíbené salátové brambory Karin, jež patří mezi rané odrůdy. Největší pěstební plochu u nás zabírají polorané až pozdní brambory: ty se sklízí až na podzim a při dobrém skladování vydrží až do pozdních jarních měsíců.

Při nákupu brambor je nejlepší řídit se jejich vzhledem: na hlízách by neměla být nalepena hlína, nesmějí být nahnilé, naklíčené ani mechanicky poškozené, ideální je, když jsou stejné velikosti. Zelený odstín hlíz naznačuje horší kvalitu. Na ohmat

by měl být brambor pevný, scvrklé hlízy ohromující gastronomický zážitek nepřinesou. Stejně jako pečlivý výběr je důležité správné skladování. Brambory je nutno skladovat na větraném místě ve tmě, suchu a chladu. Ideální podmínky skýtá teplota mezi třemi až čtyřmi stupni. Vyšší teploty vedou k předčasnému klíčení, které je doprovázeno zvyšováním obsahu jedovatého solaninu v hlízách. Při skladování brambor při pokojové teplotě navíc dochází k úbytku vitamínu C. Mráz zase způsobuje, že se škrob v hlízách mění na nízkomolekulární sacharidy, které bramborům dodávají nasládlou chuť. Navíc hlízy přešlé mrazem snáze podléhají hnilobě. V některých zemích se používá radioaktivní ozařování, aby se zabránilo předčasnému klíčení a zároveň se odbouraly spory plísní. Takto ozařené brambory samy radioaktivní nejsou.

Pramen: www.tyden.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 11.1.2007

1 EUR – 27,775 Kč 100 SKK – 80,379 Kč 1 PLN – 7,160 Kč 1 GBP – 41,737 Kč 1 DKK – 3,726 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.